

Evaluarea la disciplina Psihologie în cadrul examenului național de bacalaureat 2011

Introducere

Conform **Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat – 2011**, aprobată prin ordinul MECTS nr. 4799/31.08.2010, la examenul de bacalaureat 2011 elevii pot opta, în cadrul probei E. d), în conformitate cu filiera, profilul și specializarea urmate, pentru una dintre următoarele discipline socio-umane: filosofie, logică și argumentare, economie, psihologie și, după caz, sociologie.

Pentru disciplina **Psihologie** pot opta, în cadrul probei scrise E. d), elevii care au absolvit liceul la profilul umanist din filiera teoretică, la profilul servicii din filiera tehnologică și la toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

Structura probei scrise la disciplina Psihologie

Structura probei scrise la disciplina **Psihologie** cuprinde trei subiecte, fiecare a câte 30 de puncte. Subiectele vor conține itemi cu alegere duală, itemi cu răspuns scurt/ de completare, itemi tip întrebare structurată, itemi tip rezolvare de situații problematice și itemi tip eseu cu răspuns restrâns (minieseu).

Subiectele de bacalaureat nu vizează conținutul unui manual anume. Manualul școlar reprezintă doar unul dintre suporturile didactice utilizate de către profesori și elevi în vederea formării competențelor prevăzute de programa școlară.

Competențe de evaluat la disciplina Psihologie

- Utilizarea adecvată a conceptelor specifice psihologiei
- Analizarea și exemplificarea proceselor psihice, a componentelor personalității, precum și a corelațiilor dintre ele

- Explicarea specificului și a rolului/importanței diferitelor categorii de procese psihice și componente ale personalității pornind de la elemente date (situații de viață, texte, concepte)
- Argumentarea unui punct de vedere personal referitor la o anumită problemă psihologică

Precizări privind evaluarea probei scrise la disciplina Psihologie

Ponderea diferitelor tipuri de comportamente evaluate în cadrul probei scrise a examenului de bacalaureat 2011, la disciplina **Psihologie** este ilustrată în tabelul de mai jos:

Competență	Cunoștințe, abilități/ deprinderi, atitudini				
Tip de comportament					
Comportamente cognitive	Cunoaștere	Înțelegere	Aplicare	Analiză –Sinteză	Evaluare
Pondere	20%	30%	15%	20%	15%

Competențele de evaluat, înscrise în programa pentru examenul de bacalaureat 2011 la disciplina **Psihologie** sunt urmărite, în cadrul probei scrise, având în vedere raportul dintre competență și comportamentele cognitive corespunzătoare, conform prezentării anterioare.

Examenul de bacalaureat 2011
Proba E. d)
Proba scrisă la Psihologie

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele (I, II și III) sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

MODEL

I. TÉTEL

(30 punct)

A. **Olvassátok el figyelmesen az alábbi kijelentéseket.**

1. A temperamentumbeli sajátosságok kompenzálhatóak olyan jellemvonások kialakításával, melyek helyettesíthetik az esetleges elégtelenségeket, hiányosságokat.
2. Habár a képzeti kép a tárgy érzékszervekre gyakorolt közvetlen hatása nélkül valósul meg és az észlelési képnél gyengébb erősségű, a fontos sajátosságok azonban hangsúlyosabbak a képzeti képnél.
3. A képességek a személyiség dinamikai-energetikai oldalát alkotják.
4. Az emberi intelligencia többek közt az új, előreláthatatlan problémahelyzetekhez való viszonyulásban konkretizálható, határozható meg.
5. A személyiség bizonyos rugalmassággal rendelkezik, nem merev teljesen, a környezeti tényezők hatására képes az újraszerveződésre és tökéletesedésre.
6. A képzeti képek létrejötte bizonyos ingerek hatásától függ és egy bizonyos sajátos szerkezet igényességétől, amely ezek felfogására és feldolgozására specializálódott.

a) Az első öt kijelentés mellé írjátok az I betűt, ha a kijelentést igaznak találjátok, illetve a H betűt, ha a kijelentést hamisnak véltétek. **10 pont**

b) A 6. kijelentésben írjátok át azt a fogalmat, amely a mondatot helytelenné teszi és ugyanakkor helyettesítsétek be azzal a fogalommal, amely által helyes kijelentést kapunk. **10 pont**

B. **Határozzátok meg a szangvinikus temperamentumtipus két sajátosságát, a I. L. Pavlov tipológiája alapján. 6 pont**

C. **Alkossatok egy pszichológiai szempontból helyes kijelentést, mely az észlelés és a képzetek közti kapcsolatot hangsúlyozza. 4 pont**

II. TÉTEL

(30 pont)

A **személy azon képessége, hogy kombinációkat és eredeti alkotásokat hozzon létre, hogy kihagyjon vagy hozzátegyjen egy elemet az egészhez, vagy behelyettesítse azt, ami banális, szokásos, azzal, ami új, szokatlan, hogy addig nem létező eredményeket kapjon, kreatív személyiségre utal, azt tükrözi.**

A. **Határozzatok meg két olyan összetevőt, faktort, amely hozzájárul a kreativitás fejlődéséhez. 4 pont**

B. **Mutassátok be alaposan az expreszív kreativitást. 6 pont**

C. **Mutassatok rá körülbelül fél oldalban egy a kreativitás és az képzelet közötti kapcsolatra. 10 pont**

D. **Konkrét példa alapján szemléltessétek a feltaláló kerativitást. 6 pont**

E. **Fogalmazzatok meg egy olyan érvet, melyben megcáfoltátok az alábbi kijelentést, melynek értelmében a *kreativitás a személyiségnek egy önálló lelki sajátosságát képezi.* 4 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

A. Az alábbi szöveg pszichológiai fogalmakat tartalmaz és köztük lévő kapcsolatokat emel ki:
A figyelem egyik vagy másik ingerre való irányulását meghatározzák az inger sajátosságai valamint a személy elvárásai és érzelni megélései. Mindaz, ami érzelmi átéléseket vált ki, amely kapcsolatban van a szenvedélyeinkkel és érzelmeinkkel elsődlegesen lesz fókuszálva és kiválasztva.

1. Határozzátok meg azon két pszichológiai fogalmat, amelyre a fenti szövegrész utal. **4 pont**
2. Körülbelül tíz sorban mutassátok be hogyan vesz részt a gondolkodás a fenti szövegben bemutatott valamelyik lelki folyamat/jelenség megvalósulásában. **6 pont**
3. Határozzátok meg azt a módot, ahogyan a szövegben beazonosított és az első pontban meghatározott lelki élet összetevői összekapcsolódnak, hatnak egymásra, ugyanakkor megemlítve azt a kategóriát, amelybe beleillenek. **10 pont**

B. Tudva, *hogy a beszédet egységes jelrendszer, szabályrendszer, és közmegegyezésen alapuló szabályszerűségek alkotják, melyek nemcsak a verbális kommunikációt teszik lehetővé, hanem a társas tevékenységek összességét is.*

1. Határozzátok meg a beszéd játék funkcióját. **6 pont**
2. Támassátok alá azt a tényt, hogy a beszéd funkciói nem egymástól izoláltan, elválasztva működnek, hanem egymással összefüggenek és kölcsönösen befolyásolják egymást. **4 pont**

Examenul de bacalaureat 2011
Proba E. d)
Proba scrisă la Psihologie

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

MODEL

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A.

a) câte 2 puncte pentru fiecare dintre cele 5 răspunsuri corecte, astfel:

1-A, 2-A, 3-F, 4-A, 5-A

5x2p=10 puncte

b) - transcrierea cuvântului/sintagmei care determină caracterul eronat al enunțului: de exemplu, *reprezentări*

5 puncte

- înlocuirea cuvântului/sintagmei astfel încât enunțul să devină adevărat: de exemplu, *senzații*

5 puncte

B. câte 3 puncte pentru precizarea oricăror două caracteristici ale tipului temperamental sangvinic, potrivit tipologiei lui I.P. Pavlov

2x3p=6 puncte

C. construirea unui enunț, corect din punct de vedere psihologic, care să evidențieze o relație între *percepție și reprezentare*

4 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. câte 2 puncte pentru menționarea oricăror doi factori care contribuie la dezvoltarea creativității (de exemplu, *educația, mediul social*)

2x2p=4 puncte

B. descrierea succintă a creativității expresive

6 puncte

C. - câte 1 punct pentru utilizarea fiecăruia dintre termenii dați în sensul specific psihologiei

2x1p=2 puncte

- evidențierea unei corelații existente între termenii dați

4 puncte

- coerența textului redactat

2 puncte

- încadrarea în limita de spațiu precizată

2 puncte

D. ilustrarea, printr-un exemplu concret, a creativității inventive

6 puncte

E. formularea unui argument prin care se respinge afirmația dată

4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A

1. - câte 1 punct pentru menționarea oricăror două concepte psihologice la care face referire textul
2x1p=2 puncte
  - câte 1 punct pentru precizarea conținutului fiecărui concept menționat 2x1p=2 puncte
2. - prezentarea unei modalități prin care gândirea este implicată în desfășurarea unuia dintre procesele/ fenomenele psihice la care se referă textul dat 4 puncte
  - încadrarea în limita de spațiu precizată 2 puncte
3. - explicarea modului specific în care interacționează componentele vieții psihice, menționate la punctul 1 6 puncte
  - câte 2 puncte pentru menționarea categoriei sau sistemului în care se încadrează fiecare dintre componentele vieții psihice, menționate explicit la punctul 1 2x2p=4 puncte

B.

1. explicarea specificului funcției ludice a limbajului 6 puncte
2. argumentarea succintă a faptului că *funcțiile limbajului nu acționează izolat ci sunt interdependente și se condiționează reciproc* 4 puncte